Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Keskiviikko 29.11.2023 klo 10.25—14.00

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd (1, 2, 4) (3 osittain)
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok (pj:na 3 osittain, 5, 6, 7, 8)
jäsen Li Andersson vas (5, 6, 7, 8) (4 osittain)
jäsen Kim Berg sd (1, 2, 3, 4)
jäsen Bella Forsgrén vihr (4) (3 osittain)
jäsen Hilkka Kemppi kesk (1, 2) (3 osittain)
jäsen Terhi Koulumies kok (1, 2) (3 osittain)
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk (1, 2, 3, 4)
jäsen Ville Merinen sd (1, 2, 3, 4)
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Anne Rintamäki ps
jäsen Päivi Räsänen kd (1, 2, 3, 4)
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok (4, 6, 7, 8) (3, 5 osittain)
jäsen Henrik Wickström r (1, 2, 5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Ville Väyrynen kok (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
varajäsen Pekka Aittakumpu kesk (1, 2) (3, 4 osittain)
varajäsen Kaisa Garedew ps (1, 2, 6, 7) (3, 5 osittain)
varajäsen Mari Kaunistola kok (3, 4 osittain)
varajäsen Jari Koskela ps (3, 4 osittain)
varajäsen Milla Lahdenperä kok (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
varajäsen Laura Meriluoto vas (1, 2, 3, 4)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 17 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokunnan kokousajat

Sosiaali- ja terveysvaliokunta päätti, että kokousajat torstaina 30.11.2023 ovat klo 7.00—14.00 sekä klo 19.00—22.00

Sosiaali- ja terveysvaliokunta päätti vpj. Laihon ehdotuksesta ja ed. Sillanpään kannattamana äänin 9—5, 2 tyhjää pyytää puhemiesneuvostolta lupaa pitää valiokunnan kokouksen täysistunnon aikana keskiviikkona 29.11.2023 klo 18.00—22.00 ja yksimielisesti perjantaina 1.12.2023 klo 13.00—15.00.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi toimeentulotuesta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 58/2023 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi toimeentulotuesta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Vpj. Laiho ehdotti ed. Sillanpään kannattamana, että kappaleen 38 viimeisestä virkkeestä poistetaan sana ”*asuinkunnastaan*”, jolloin sivulause muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”j*os hakija ei aktiivisesta asunnonhausta huolimatta ole löytänyt edullisempaa asuntoa eikä hänelle ole pystytty sellaista tarjoamaan kolmen kuukauden määräajassa.*” Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset mietintöluonnokseen:

Ed. Nurminen ehdotti ed. Bergin kannattamana uutta kappaletta kappaleen 42 jälkeen seuraavasti: "Valiokunta edellyttää, että valtioneuvosto selvittää pikaisesti eduskunnan käsittelyssä olevien etuusheikennysten puuttuvat kokonaisvaikutusten arviot. Leikkausten kasautuvat vaikutukset samoihin ihmisiin ja perheisiin tulee selvittää ja määritellä tästä näkökulmasta kohtuullisten leikkausten rajat. Ensisijaisesti kyse on hallituksen esittämistä leikkauksista asumistukeen ja työttömyysturvaan, sekä sosiaaliturvaetuuksien indeksijäädytyksestä neljäksi vuodeksi. Myös muut hallituksen esitykset, joilla on kasautuva vaikutus ihmisten toimeentuloon, kuten toimeentulotuen sekä kuntoutustuen leikkaus ja jälkihuollon ikärajan laskeminen tulee huomioida ja esitysten alueelliset vaikutukset arvioida." Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Lisättiin kappaleen 14 toisen virkkeen jälkeen seuraavat virkkeet: *Tällöin alueen tulisi mahdollistaa hakijalle vastaavat edellytykset toimeentulon turvaamiseen ja itsenäiseen selviytymiseen kuin aiempi asuinpaikka. Eri henkilöillä voi olla erilaiset edellytykset ja lähtökohdat siirtyä asuinpaikastaan kauemmas. Tulisikin pystyä arvioimaan kunkin hakijan kannalta katsottuna aluetta, joka muodostaa hakijalle ja hänen perheelleen luontevan mahdollisuuden saavuttaa nykyinen tavanomainen elinpiiri. Tämä pitää sisällään mahdollisuudet työssäkäyntiin ja sosiaalisiin suhteisiin. Lähialueen käsitteessä kyseeseen voivat tulla esimerkiksi kuntarajojen läheisyydessä olevat vakiintuneet asiointialueet.*”

Lisättiin kappalejako ennen kappaleen 14 viimeistä virkettä ja muutettiin virke kuulumaan seuraavasti: ”*Valiokunta korostaa kuitenkin, että esityksen mukaan (s. 23) perusteltuna syynä pidentää edullisemman asunnon hankkimisen määräaikaa on hakijan vaikeudet löytää edullisempaa asuntoa asuinkunnastaan.*”

Vpj. Laiho ehdotti ed. Sillanpään kannattamana, että lausumasta poistetaan viimeinen virke. Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 11—6.

Ed. Nurminen ehdotti ed. Anderssonin kannattamana vastalauseesta 2 ilmeneviä lausumaehdotuksia 1. ja 2. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Mattila ehdotti ed. Aittakummun kannattamana vastalauseesta 1 ilmeneviä lausumaehdotuksia 1. ja 2. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Nurminen ehdotti ed. Anderssonin kannattamana, että esitys hylätään. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Mietintöön jätettiin vastalause: 1) Kemppi, Mattila, Aittakumpu 2) Nurminen, Kiuru, Berg, Merinen, Forsgrén, Andersson

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 73/2023 vp
Hallituksen esitys HE 75/2023 vp

Yhteiskäsittely:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, sosiaali- ja terveysministeriö
- erityisasiantuntija Tuomas Helminen, sosiaali- ja terveysministeriö
- neuvotteleva virkamies Simo Mentula, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Eva Ojala, sosiaali- ja terveysministeriö
- erityisasiantuntija Tiina Järvinen, sisäministeriö

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi mielenterveyslain ja hallinto-oikeuslain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 14/2023 vp
Asiantuntijalausunto HE 14/2023 vp StV 29.11.2023 Suomen nuorisopsykiatrinen yhdistys ry Asiantuntijalausunto A 6

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- Suomen nuorisopsykiatrinen yhdistys ry, liite

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 30.11.2023 klo 7.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Päivi Salo